Correctievoorschrift HAVO

2015

tijdvak 1

Fries

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

- De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.

 De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
- 4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommitteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommitteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- Indien de examinator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen. Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.
- NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
 Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
 Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
 Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift te laat zou komen.

In dat geval houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 45 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 Tekst met vragen
- 1.1 Bij de beoordeling van antwoorden op open vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.
- 1.2 Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het beoordelingsmodel) niet meegeteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag Antwoord Scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 De wolf hat neat te sykjen yn Nederlân

- 1 B
- 2 C

Vraag Antwoord Scores

3 maximumscore 1

Het goede antwoord heeft de volgende strekking: Jagers kinne minder reeën, kninen en hazzen sjitte. of

Wolven jeie op deselde bisten as jagers.

4 maximumscore 1

Het goede antwoord heeft de volgende strekking: In wolf is wer ris wat oars om op te jeien.

5 A

6 maximumscore 3

- it oanwizen fan leefgebieten (r. 48-49)
- de wolf as beskerme bistesoart oanwize (r. 59-61)
- ôfspraken meitsje oer de wolf dy't him net oan de regels hâldt / oer it deasjitte kinnen fan de wolf (r. 66-71)

7 maximumscore 2

Het goede antwoord heeft de volgende strekking:

- Wolven kinne harren fergripe oan skiep/fee (r. 53-55)
- Wolven kinne (op 'e nij) sykten yntrodusearje (dêr't wy fan tochten ferlost te wêzen) (r. 89-90)

8 maximumscore 1

"Foardatst it ... soargje meie." (r. 73-78)

9 C

10 C

11 maximumscore 2

- in grutte wolvepopulaasje is dwersferkeard (r. 107-108)
- De wolf moat út himsels komme (r. 109)

Tekst 2 Leaver smeerooft en nútsjesmoar

12 B

13 maximumscore 1

eksoatyske (r. 11)

Opmerking

Het antwoord moet fout worden gerekend wanneer leerlingen (tevens) het woord 'ynslûpsels' noemen.

Vraag Antwoord Scores

14 maximumscore 2

Het goede antwoord heeft de volgende strekking:

minsken dy't tsjin ynslûpsels yn de taal binne

1

1

1

minsken dy't neat op ynslûpsels yn de taal tsjin hawwe

15 maximumscore 2

Drie van de volgende woorden:

- smeerooft (r. 5)
- varuw (r. 17)
- weeg (r. 18)
- gadem (r. 20)

indien drie woorden goed 2
indien twee woorden goed 1
indien minder dan twee woorden goed 0

16 maximumscore 1

"Eigen wurd earst" (r. 14)

17 C

18 maximumscore 1

Het goede antwoord heeft de volgende strekking:

dat it in striid sûnder resultaat is

of

salang't it de measte taalbrûkers net ynteressearet, sil der neat feroarje.

19 maximumscore 1

Het goede antwoord heeft de volgende strekking:

Eartiids waarden de wurden ôfkard, no stroffelet net ien der mear oer.

of

Mieningen feroarje nei ferrin fan tiid.

20 maximumscore 1

yn de alinea's 2 en 5

21 maximumscore 2

Het goede antwoord bevat twee aspecten met de volgende strekking:

- modernistyske newspeak liket it ûntbrekken fan ynhâld te maskearjen
 (r. 84-86) / it is poehaskopperij (r. 91) / it is in ballon dy't samar troch te prippen is (r. 92-93)
- it seit wat oer de minsken dy't sok taalgebrûk hantearje / witst drekst watfoar fleis ast yn 'e kûpe hast (r. 94-97)

22 maximumscore 1

"(bliuwt it) fjochtsjen tsjin wynmûnen." (r. 50-51)

Vraag Antwoord Scores

23 maximumscore 1

yn alinea 3

24 maximumscore 1

troch it wurd bewust te lansearjen / yn de kikert te stellen fia de nije media

25 A

Tekst 3 In popkonsert is in sosjaal barren

26 B

27 maximumscore 1

it kletsen by konserten of der trochhinne praten by konserten/(muzyk)útfieringen

28 A

29 B

30 maximumscore 2

Westerske spirituële muzyk: net ritmysk (kompleks)

4

1

Afrikaanske spirituële muzyk: ritmysk (kompleks)

31 maximumscore 3

muzyk(soarte)	lokaasje	effekt
(ûnbidich stampende) gabber of hardcore	grutte sporthal(len)	galm (dêr't alle subtiliteit yn weiwurdt)
(komposysjes fan) Mozart (r. 50-51)	salon(s) (r. 52)	dimjen fan it lûd troch de útwrydske jurken (fan de dûnsjende madammen) (r. 52-55)
(generaasje New Yorkse bands as) Talking Heads (r. 67-70)	(ferfallen,) lange, smelle fertrekken (r. 71-72)	reagearbuis/katalysator (fan allerhanne spannende ûntwikkelingen) / inkeld in lyts part fan it publyk koe de band sjen (r. 73-76)

indien zes aspecten juist ingevuld zijn	3
indien vijf of vier aspecten juist ingevuld zijn	2
indien drie of twee aspecten juist ingevuld zijn	1
indien minder dan twee aspecten juist ingevuld zijn	0

Vraag	Antwoord	Scores
32	В	
33	В	
34	В	
35	В	
5	Inzenden scores	

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in het programma WOLF. Zend de gegevens uiterlijk op 2 juni naar Cito.

De normering in het tweede tijdvak wordt mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Als het tweede tijdvak op uw school wordt afgenomen, zend dan ook van uw tweede-tijdvak-kandidaten de deelscores in met behulp van het programma WOLF.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar: Nico Hylkema, Leeuwarder Courant, 27 september 2012
tekst 2	naar: Fedde Dijkstra, Leeuwarder Courant, 4 februari 2012
tekst 3	naar: Jacob Haagsma, Leeuwarder Courant, 1 februari 2013